

Thép Việt tìm lại động lực tăng trưởng từ thị trường nội địa

06:18 02/09/2026

Thị trường trong nước đang trở thành điểm tựa ngày càng rõ nét cho ngành thép Việt Nam, khi sản xuất và tiêu thụ duy trì tốc độ tăng trưởng hai chữ số, trong khi xuất khẩu có dấu hiệu chững lại. Cùng với đầu tư công, hạ tầng và sự phục hồi của xây dựng, nhu cầu nội địa được kỳ vọng tiếp tục tạo dư địa cho ngành thép trong những tháng cuối năm 2026.

Sức cầu trong nước tăng tốc

Theo Hiệp hội Thép Việt Nam (VSA), 7 tháng đầu năm 2026, sản lượng thép thô đạt khoảng 17,92 triệu tấn, tăng 28% so với cùng kỳ. Sản lượng thép thành phẩm đạt khoảng 21,4 triệu tấn, tăng 15,4%, trong khi bán hàng đạt 21,186 triệu tấn, tăng 15,6%.

Đáng chú ý, thép xây dựng và thép cán nóng (HRC) đang là những phân khúc hưởng lợi rõ nhất từ sự gia tăng nhu cầu. Tiêu thụ HRC tăng 44,3%, còn thép xây dựng đạt gần 9 triệu tấn, tăng 19,6%.

Diễn biến này cho thấy sự phục hồi của ngành thép đang gắn ngày càng chặt với hoạt động sản xuất, xây dựng và đầu tư trong nước. Khi các dự án hạ tầng được đẩy nhanh, nhu cầu đối với thép xây dựng, HRC và những sản phẩm thép phục vụ công nghiệp có thêm dư địa tăng trưởng.

Ở chiều ngược lại, một số phân khúc vẫn gặp khó khăn. Tôn mạ và thép cán nguội ghi nhận sản xuất và bán hàng giảm, phản ánh sự phân hóa giữa các nhóm sản phẩm.

Nhu cầu thép xây dựng và HRC tăng mạnh khi đầu tư hạ tầng, sản xuất công nghiệp và xây dựng trong nước phục hồi. Ảnh minh họa

Xuất khẩu cũng không còn là động lực duy nhất. Trong 7 tháng, xuất khẩu thép thành phẩm ước đạt 6,69 triệu tấn, trong khi lượng nhập khẩu khoảng 9 triệu tấn. Việc tiêu thụ nội địa tăng nhanh hơn cho thấy thị trường trong nước đang đóng vai trò quan trọng hơn trong việc hấp thụ sản lượng của các nhà máy.

Đây là thay đổi đáng chú ý bởi ngành thép vốn chịu ảnh hưởng lớn từ biến động thương mại quốc tế, giá nguyên liệu và các biện pháp phòng vệ thương mại. Tăng trưởng dựa nhiều hơn vào thị trường nội địa có thể giúp doanh nghiệp giảm phần nào sự phụ thuộc vào nhu cầu bên ngoài, dù cạnh tranh trong nước cũng ngày càng lớn.

Đầu tư hạ tầng mở rộng “đường ray” tăng trưởng

Triển vọng ngành thép trong nửa cuối năm được hỗ trợ bởi kế hoạch đầu tư công quy mô lớn. Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026-2030 có tổng nguồn vốn khoảng 8,22 triệu tỷ đồng, trong đó tỷ trọng lớn dành cho phát triển hạ tầng.

Với đặc thù thép là vật liệu đầu vào quan trọng của cầu đường, công trình giao thông, nhà ở và các dự án công nghiệp, việc giải ngân đầu tư công được đẩy nhanh có thể tạo hiệu ứng lan tỏa tới nhu cầu thép.

Bên cạnh hạ tầng, sự phục hồi của bất động sản và xây dựng dân dụng cũng là yếu tố cần theo dõi. Các chương trình phát triển nhà ở xã hội, cùng việc tháo gỡ

pháp lý cho những dự án tồn đọng, được kỳ vọng tạo thêm nhu cầu đối với thép xây dựng trong trung hạn.

Tuy nhiên, tăng sản lượng chưa đồng nghĩa lợi nhuận của toàn ngành sẽ tăng tương ứng. Kết quả kinh doanh đang cho thấy sự phân hóa rõ giữa các doanh nghiệp.

Hòa Phát (HPG) là trường hợp nổi bật khi doanh thu 6 tháng đầu năm đạt 108.870 tỷ đồng, tăng 47%; lợi nhuận sau thuế đạt 15.480 tỷ đồng, tăng 103%. Sản lượng thép thô và tiêu thụ đều tăng mạnh, trong đó HRC tiếp tục là động lực quan trọng.

Thép Nam Kim (NKG) cũng ghi nhận lợi nhuận phục hồi dù doanh thu giảm. Trong khi đó, Hoa Sen (HSG) đã cải thiện đáng kể kết quả kinh doanh sau giai đoạn chịu sức ép từ chi phí tài chính và lãi vay. VNSteel (TVN) có lợi nhuận tăng nhưng đóng góp đáng kể đến từ các công ty liên doanh, liên kết.

Những diễn biến này cho thấy cuộc cạnh tranh của ngành thép đang chuyển từ mở rộng sản lượng sang nâng cao hiệu quả. Doanh nghiệp có lợi thế về quy mô, công nghệ, chi phí sản xuất, thị phần nội địa và khả năng kiểm soát nguyên liệu sẽ có nhiều cơ hội hơn khi nhu cầu tăng.

Trong bối cảnh thị trường nội địa trở thành “đầu kéo”, triển vọng ngành thép được đánh giá tích cực trong trung hạn. Tuy nhiên, biên lợi nhuận, giá nguyên liệu, giá bán và dòng tiền vẫn là những biến số quyết định chất lượng tăng trưởng.

Nếu đầu tư công và xây dựng tiếp tục tăng tốc, ngành thép có thêm nền tảng để duy trì sản lượng cao. Nhưng để biến nhu cầu thành lợi nhuận bền vững, doanh nghiệp sẽ phải cạnh tranh bằng hiệu quả sản xuất thay vì chỉ dựa vào tăng công suất.

Nam Sơn (t/h)